

**Rozdiel medzi škodou a obmedzením
a inštitútmi s nimi spojenými
na účely zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike**

	Škoda	Obmedzenie (všeobecné)	Obmedzenie (v dôsledku vecného bremena)	Obmedzenie (v ochrannom pásme a bezpečnostnom pásme)
Zakotvenie	§ 11 ods. 5, 1. a 2. veta	§ 11 ods. 5, 3. veta	§ 11 ods. 9	§ 11 ods. 12
Funkcia	reparačná	kompensačná	kompensačná	kompensačná
Znenie úpravy	Ak vznikne vlastníkovi nehnuteľnosti v dôsledku výkonu práv držiteľa povolenia alebo ním poverenej osoby majetková ujma, má nárok na náhradu škody. Na konanie o náhrade škody sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka.	Ak je vlastník nehnuteľnosti obmedzený pri obvyklom užívaní nehnuteľnosti, má nárok na primeranú jednorazovú náhradu za nútené obmedzenie užívania nehnuteľnosti , ak sa neposkytuje jednorazová náhrada podľa odseku 9 alebo 12.	Vlastník nehnuteľnosti má za zriadenie vecného bremena nárok na primeranú jednorazovú náhradu ; náhrada sa poskytne za výmeru, v ktorej je vlastník obmedzený pri užívaní nehnuteľnosti v dôsledku uplatnenia zákonného vecného bremena držiteľom povolenia, okrem výmery, za ktorú vlastníkovi patrí primeraná jednorazová náhrada podľa odseku 12.	Za nútené obmedzenie vlastníka pozemku v užívaní pozemku v ochrannom pásme podľa § 43, § 79, § 87 a v bezpečnostnom pásme podľa § 80 zriadených po 1. septembri 2012 je držiteľ povolenia povinný vyplatiť vlastníkovi pozemku primeranú jednorazovú náhradu zodpovedajúcu miere obmedzenia obvyklého užívania pozemku. ... ¹ Nárok na vyplatenie primeranej jednorazovej náhrady si musí vlastník pozemku uplatniť u držiteľa povolenia alebo u toho, kto potrebu preložky vyvolal, do dvoch rokov odo dňa, keď sa o nútenom obmedzení užívania pozemku dozvedel, najneskôr však do troch rokov odo dňa núteného obmedzenia užívania pozemku, inak právo na primeranú jednorazovú náhradu zanikne. ... ²
Skutočnosť zakladajúca vznik zodpovednosti	Výkon práv držiteľa povolenia alebo ním poverenej osoby	Obmedzenie vlastníka pri obvyklom užívaní pozemku	Obmedzenie vlastníka v dôsledku uplatnenia zákonného vecného bremena	Obmedzenie vlastníka v dôsledku ochranného pásma

¹ Pri preložke elektroenergetického zariadenia a preložke plynárenského zariadenia je primeranú jednorazovú náhradu podľa tohto odseku povinný vlastníkovi pozemku vyplatiť ten, kto potrebu preložky vyvolal; držiteľ povolenia je povinný do 30 dní na žiadosť poskytnúť vlastníkovi pozemku identifikačné údaje toho, kto potrebu preložky vyvolal, v rozsahu meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu, alebo názov a sídlo, ak ide o právnickú osobu.

² Ak sa držiteľ povolenia alebo ten, kto potrebu preložky vyvolal, a vlastník pozemku na výške primeranej jednorazovej náhrady nedohodnú, každý z nich môže podať súdu návrh na rozhodnutie o výške primeranej jednorazovej náhrady do dvoch rokov odo dňa uplatnenia si nároku u držiteľa povolenia alebo u toho, kto potrebu preložky vyvolal.

**Rozdiel medzi škodou a obmedzením
a inštitútmi s nimi spojenými
na účely zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike**

	Škoda	Obmedzenie (všeobecné)	Obmedzenie (v dôsledku vecného bremena)	Obmedzenie (v ochrannom pásme a bezpečnostnom pásme)
v príčinnej súvislosti s ujmou				
Následok zodpovednosti	Vznik práva na náhradu škody	Vznik práva na jednorazovú náhradu	Vznik práva na jednorazovú náhradu	Vznik práva na jednorazovú náhradu
Rozsah zodpovednosti	Nahrádza sa škoda	Vypláca sa primeraná jednorazová náhrada	Vypláca sa primeraná jednorazová náhrada za výmeru, v ktorej je vlastník obmedzený pri užívaní nehnuteľnosti	Vypláca sa primeraná jednorazová náhrada zodpovedajúca miere obmedzenia obvyklého užívania pozemku
Moment vzniku nároku	„Po skončení nevyhnutných pozemných prác je držiteľ povolenia alebo ním poverená osoba povinný uviesť pozemky do pôvodného stavu, alebo, ak to nie je možné, je povinný uhradiť vlastníkovi pozemku spôsobenú škodu.“, podľa § 11 ods. 6, 2. veta	„Nárok na primeranú jednorazovú náhradu za nútené obmedzenie užívania nehnuteľnosti možno uplatniť u držiteľa povolenia alebo ním poverenej osoby do dvoch rokov odo dňa, keď sa o tom vlastník dozvedel, najneskôr však do troch rokov od vzniku núteného obmedzenia užívania nehnuteľnosti, inak právo vlastníka na primeranú jednorazovú náhradu za nútené obmedzenie užívania nehnuteľnosti zaniká.“, podľa § 11 ods. 5, 4. veta	„Nárok na primeranú jednorazovú náhradu za uplatnenie zákonného vecného bremena možno uplatniť u držiteľa povolenia do dvoch rokov odo dňa, keď sa vlastník nehnuteľnosti o uplatnení zákonného vecného bremena držiteľom povolenia dozvedel, najneskôr však do troch rokov odo dňa uplatnenia zákonného vecného bremena držiteľom povolenia a pri zákonných vecných bremenách podľa odseku 1 písm. f) a g) odo dňa vykonania zápisu vecného bremena do katastra nehnuteľností, inak právo na primeranú jednorazovú náhradu za uplatnenie zákonného vecného bremena držiteľom povolenia zaniká.“, podľa § 11 ods. 10, 1. veta	„Nárok na vyplatenie primeranej jednorazovej náhrady si musí vlastník pozemku uplatniť u držiteľa povolenia alebo u toho, kto potrebu preložky vyvolal, do dvoch rokov odo dňa, keď sa o nútenom obmedzení užívania pozemku dozvedel, najneskôr však do troch rokov odo dňa núteného obmedzenia užívania pozemku, inak právo na primeranú jednorazovú náhradu zanikne.“, podľa § 11 ods. 12, 3. veta
Následky plynutia lehoty	Premlčanie (oslabenie nároku) - všeobecná úprava podľa Občianskeho zákonníka,	Preklúzia (zánik nároku) - špeciálna úprava podľa Zákona o energetike - subjektívna lehota 2 roky, objektívna lehota 3 roky.		

**Rozdiel medzi škodou a obmedzením
a inštitútmi s nimi spojenými
na účely zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike**

	Škoda	Obmedzenie (všeobecné)	Obmedzenie (v dôsledku vecného bremena)	Obmedzenie (v ochrannom pásme a bezpečnostnom pásme)
	subjektívna lehota 2 roky, objektívna lehota 3 roky.			
Pojmový znak/ujma	škoda	obmedzenie		
Objekt ujmy	Vec (<i>poškodená vec patriaca vlastníkovi/nájomcovi pozemku</i>)	Právo (<i>obmedzené právo patriace vlastníkovi/nájomcovi pozemku</i>)		
Jazyková definícia	hmotná alebo iná strata spôsobená poškodením, znehodnotením niečoho ³	obmedzenie [-zení] s zmenšením rozsahu, ohraničením ⁴		
Doktrínálna definícia	V zákone o energetike neexistuje . Odkazuje na Občiansky zákonník.	V zákone o energetike neexistuje .		
Odborný výklad	Zákon výslovne ustanovuje zodpovednosť držiteľa povolenia za škodu, ktorá vlastníkovi nehnuteľnosti vznikne v dôsledku výkonu práv držiteľa povolenia alebo ním poverenej osoby. Predpokladom vzniku zodpovednosti držiteľa povolenia za škodu je, že škoda vlastníkovi nehnuteľnosti vznikne v dôsledku výkonu práv držiteľa povolenia alebo ním poverenej osoby, pričom sa nevyžaduje ich zavinenie. Konanie o náhrade škody sa spravuje ustanoveniami OZ. ⁵	Vlastník nehnuteľnosti, ktorý je obmedzený vo zvyčajnom užívaní nehnuteľnosti, má nárok na primeranú jednorazovú náhradu za nútené obmedzenie užívania nehnuteľnosti. Nárok na primeranú jednorazovú náhradu sa bude spravovať podľa ods. 5 len v prípade, ak nejde o náhradu za zriadenie vecného bremena, ktorá sa spravuje podľa ods. 9, alebo náhradu za nútené obmedzenie vlastníka v užívaní pozemku nachádzajúceho sa v ochrannom pásme a v bezpečnostnom pásme, ktorá sa spravuje podľa ods. 12. V tejto súvislosti je potrebné podotknúť, že nároky na primeranú jednorazovú náhradu podľa ods. 5, ods. 9 a ods. 12 spoločne predstavujú súbor opatrení slúžiacich na kompenzáciu vlastníka nehnuteľnosti, do ktorého práv a právom chránených záujmov bolo na základe zákona zasiahnuté . Nárok na primeranú jednorazovú náhradu za nútené obmedzenie užívania nehnuteľnosti podľa ods. 5 ma subsidiárnu povahu k nárokom podľa ods. 9 a ods. 12, a preto sa uplatňuje len v prípade, ak nejde o obmedzenie vyplývajúce z existencie ochranného alebo bezpečnostného pásma a zároveň nejde o obmedzenie vyplývajúce zo zriadenia vecného bremena. ⁶		

³ Krátky slovník slovenského jazyka. Red. J. Kačala – M. Pisárčiková – M. Považaj. 4. dopl. a upr. vyd. Bratislava: Veda 2003. 985 s. ISBN 80-224-0750-X (autorský kolektív: J. Doruľa, J. Kačala, M. Marsinová, I. Masár, Š. Michalus, Š. Peciar, M. Pisárčiková, M. Považaj, V. Slivková, E. Smiešková, E. Tibenská, M. Urbančok)

⁴ Historický slovník slovenského jazyka. Z – Ž. Dodatky. Red. M. Majtán – R. Kuchar – J. Skladaná. Bratislava: Veda 2008. 542 s. ISBN 978-80-224-1003-8 (kolektív autorov: M. Giger, M. Kováčová, R. Kuchar, T. Laliková, M. Majtán, R. Ondrejková, A. Szabová, J. Skladaná, I. Valentová)

⁵ ĽAHKÝ, Matúš. § 11 [Práva a povinnosti držiteľa povolenia]. In: IKRÉNYI, Peter a kol. Zákon o energetike. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2020, s. 153, marg. č. 10.

⁶ ĽAHKÝ, Matúš. § 11 [Práva a povinnosti držiteľa povolenia]. In: IKRÉNYI, Peter a kol. Zákon o energetike. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2020, s. 153, marg. č. 10.